

An aerial photograph of a city street, likely in Stockholm, Sweden. The street is lined with multi-story buildings, some with red-tiled roofs. A river or canal runs alongside the street, with a few boats visible. The overall scene is a high-angle view of an urban environment.

Barn som vägvisare – hur inkludera barns perspektiv i trafik- och samhällsplanering?

Malin Henriksson

26/8 2025

vti

Barn och ungas perspektiv på VTI

- Planeringsprocesser, ex kollektivtrafikplanering, digitalisering, trafikplanering
- Skolskjuts
- Aktiva resor - cykling och gång
- A-traktorer och mopedbilar
- Neuropsykiatriska och fysiska funktionsnedsättningar
- Upplevelser av trygghet

Vilken roll har VTI som myndighet att beakta barnperspektivet i forskning och övrig verksamhet?

Barn som vägvisare

Syfte och mål med projektet

Projektet har som mål att bidra till att **barnens perspektiv blir inkluderade** i transportplaneringen och på så sätt tillgodose **barns rättigheter** att påverka samhällsutvecklingen och öka deras möjligheter till aktivt resande.

Projektet syftar till att **lyfta verktyg och metoder** för att ta fram beslutsunderlag rörande **barns intressen** vid planering och utformning av transportmiljöer och transportanläggningar

Hinder och möjligheter i planeringspraktiken

Vad gjorde vi?

- **Intervjustudie med 10 tjänstepersoner och politiker** i kommuner. **Teman:** när och hur har barns perspektiv tagits hänsyn till, motstånd och konflikter m.m.
- **Intervjustudie med barn/unga** som varit inkluderade i planeringsprocesser. **Teman:** hur deltagandet gick till, hur tog deras medskick tillvara på, vilka frågor vill man vara med och påverka.
- Studien är etikgranskad

Foto Louis Lo, Unsplash

“Vad är barnrätt i stadsplanering? (...) Det är ju trafik, det är ju barns rörelsefrihet, det är liksom jätteviktigt, och det är oftast trafik många har mycket tankar kring”.

Samhällsplanerare, mellanstor kommun

Goda exempel

- Kommuner jobbar med barnkonsekvensanalyser, barnrättverktyg, skolvägsprojekt, ungdomsdialog med mera.
- Ett gott exempel på skolvägsprojekt är Täby kommun som har ett väl förankrat och strukturerat arbete med att inventera skolvägar i dialog med unga.
- Ett gott exempel på hur ungdomar kan involveras i stadsplaneringsprocesser är Västerås arbete med ungdomsombud: de anställer unga som utbildas i dialogformer och sen genomför undersökningar och deltar på samrådsmöten. Inbjudna i ÖP-arbete m.m.

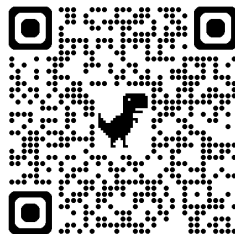
Resultat

- Det finns metoder och goda exempel på tillämpningar – men **systematik** och **förankring** saknas ofta.
- Kortsiktighet, bristande kompetens och målkonflikter är de största barriärerna: **framkomlighet för bil överordnat**.
- Förändrade normer kring föräldraskap och bilens roll i samhället är viktigt för att hantera målkonflikter
- Planerare efterfrågar **modiga politiker** och politiskt ledarskap.

Läs rapporten här: <https://vti.diva-portal.org/smash/get/diva2:1926830/FULLTEXT02.pdf>

Det var allt, tack för mig!

malin.henriksson@vti.se

*...Vad krävs för att politiker ska våga
prioritera barns mobilitet?*

vti